

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ
КАФЕДРА ПРАКТИЧНОЇ ПСИХОЛОГІЇ ТА ПЕДАГОГІКИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-дослідної роботи
ЛДУБЖД

 Андрій КУЗИК

“30” вересня 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОК 6 МЕТОДИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У ПЕДАГОГІЦІ
підготовки доктора філософії
спеціальності: 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)
за освітньою програмою: Професійна освіта

Львів
2020 рік

Робоча програма нормативної навчальної дисципліни «Методи наукових досліджень у педагогіці» для підготовки доктора філософії за спеціальністю 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями). Львів : ЛДУБЖД, 2020. 16 с.

Розробник програми:

Андрій Литвин, професор кафедри практичної психології та педагогіки, доктор педагогічних наук, професор

Програму рекомендовано кафедрою практичної психології та педагогіки

Протокол від “31” серпня 2020 року № 1

Завідувач кафедри практичної психології та педагогіки

Роксолана СІРКО

Схвалено Вченою радою Львівського державного університету безпеки життєдіяльності

Протокол від “30” вересня 2020 року № 2

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній-ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – <u>4</u> Загальна кількість годин – <u>120</u>	Галузь знань <u>01 Освіта / Педагогіка</u> Спеціальність <u>015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)</u>	<u>Нормативна</u>	
Індивідуальне науково-дослідне завдання: –	Освітньо-наукова програма <u>«Професійна освіта»</u>	Рік підготовки:	
		<u>1-2-й</u>	
		Семестр	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – <u>2</u> самостійної роботи аспіранта – <u>2,5</u>	Ступінь вищої освіти: <u>доктор філософії</u>	Лекції	
		<u>16</u> год.	
		Практичні, семінарські	
		<u>16</u> год.	
		Лабораторні	
		= год	
		Самостійна робота	
		<u>88</u> год.	
		Індивідуальні завдання:	
		=	
Вид контролю			
<u>екзамен</u>			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить: аудиторних – 26,7%, самостійна робота – 73,3%.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Курс «Методи наукових досліджень у педагогіці» є дисципліною теоретично-прикладного характеру, яка покликаний допомогти ад'юнктам (аспірантам) у формуванні та становленні їх як молодих дослідників.

Мета: надати аспірантам базові знання про систему науково-педагогічних досліджень із метою залучення їх до дослідницько-експериментальної роботи в галузі професійної освіти.

Основними завданнями курсу є такі:

- ознайомити аспірантів з методологічними і методичними засадами науково-педагогічного дослідження;
- вивчити зміст і послідовність етапів здійснення науково-педагогічного дослідження;
- ознайомитись з особливостями використання результатів наукового дослідження в педагогічній практиці;
- сформулювати вміння проводити наукові дослідження в галузі професійної освіти; оформлювати і презентувати результати наукових розвідок;
- опанувати методичні вимоги до складання програми експериментального дослідження в галузі професійної освіти.

Програмні результати навчання:

- здатність продемонструвати знання та розуміння сучасної методології, методики і методів наукового педагогічного дослідження, зокрема з використанням новітніх інформаційно-комунікаційних технологій у вищій школі;
- кваліфіковано аналізувати основні підходи, теорії та концепції педагогічної науки, здійснювати відбір змісту, необхідного для наукового самовизначення;
- самостійно та творчо опрацьовувати, аналізувати і презентувати результати педагогічної роботи і наукового дослідження засобами інструментарію інформаційних технологій;
- володіти методами науково-педагогічних досліджень, формулювати і вирішувати завдання, що виникають в ході науково-дослідної та практичної діяльності;
- організувати інформаційний пошук, самостійний відбір і якісну обробку наукової інформації та емпіричних даних;
- аналізувати, проводити експертну оцінку освітньої діяльності організацій;
- планувати і вирішувати завдання власного професійного та особистісного розвитку;
- розвивати отримані навички навчання для подальшого процесу навчання на засадах самокерування та автономії;
- презентувати результати власних наукових досліджень у вигляді наукових статей, доповідей на конференціях.

У результаті вивчення курсу «Методи наукових досліджень у педагогіці» в ад'юнктів (аспірантів) мають бути сформовані такі **компетенції**:

загальнопрофесійні:

- володіння сучасною методологією, методикою та методами науково-педагогічного дослідження, зокрема з використанням новітніх інформаційно-комунікаційних технологій;
- здатність до критичного аналізу й оцінювання сучасних наукових досягнень у сфері освіти, генерування нових ідей під час вирішення дослідних і практичних завдань;
- здатність проектувати і здійснювати комплексні науково-педагогічні дослідження на основі цілісного системного наукового світогляду, участі в роботі українських і міжнародних дослідних колективів з метою вирішення наукових і освітньо-наукових завдань;
- вміння інтерпретувати результати педагогічного дослідження, оцінювати межі їх застосування, можливі ризики їх впровадження в освітньому та соціокультурному середовищі, перспективи подальших досліджень;
- готовність моделювати, здійснювати й оцінювати навчальний процес та проектувати програми додаткової професійної освіти відповідно до потреб ринку освітніх послуг і роботодавців;
- здатність обґрунтовано обирати й ефективно використовувати освітні технології, методи і засоби навчання й виховання з метою забезпечення запланованого рівня особистісного та професійного розвитку студентів;
- здатність проводити аналіз освітньої діяльності організацій за допомогою експертного оцінювання та проектувати програми їх розвитку;

фахові:

- здатність виокремлювати актуальні проблеми сучасної системи освіти, навчання і розвитку майбутніх фахівців;
- навички моделювати інноваційне освітнє середовище та конструювати зміст, форми, методи та засоби навчання у вищій школі;
- готовність представляти науковому співтовариству власні розробки у вигляді наукових статей, доповідей, мультимедійних презентацій відповідно до прийнятих стандартів і форматів професійної співпраці

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні засади науково-педагогічного дослідження

Тема 1.1. Види й ознаки наукового дослідження в педагогічній царині.

Тема 1.2. Сутність науково-педагогічного дослідження.

Тема 1.3. Планування науково-педагогічного дослідження.

Тема 1.4. Теоретичні методи науково-педагогічного дослідження.

Змістовий модуль 2. Методика виконання науково-педагогічного дослідження

Тема 2.1. Емпіричні методи науково-педагогічного дослідження.

Тема 2.2. Організація педагогічного експерименту.

Тема 2.3. Застосування методів математичної статистики у науково-педагогічному дослідженні.

Тема 2.4. Види й особливості викладу результатів науково-педагогічних досліджень.

Тема 2.5. Виконання та захист дисертаційної роботи.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		лекції	практ. / семін.	лабор.	індивід.	самот. робота
1	2	3	4	5	6	7
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади науково-педагогічного дослідження						
T.1.1. Види й ознаки наукового дослідження в педагогічній царині.	8				2	6
T.1.2. Сутність науково-педагогічного дослідження.	16				4	12
T.1.3. Планування науково-педагогічного дослідження.	16				4	12
T.1.4. Теоретичні методи науково-педагогічного дослідження.	16				4	12
Змістовий модуль 2. Методика виконання науково-педагогічного дослідження						
T.2.1. Емпіричні методи науково-педагогічного дослідження.	16				4	12
T.2.2. Організація педагогічного експерименту.	16				4	12
T.2.3. Застосування методів математичної статистики у науково-педагогічному дослідженні.	16				4	12
T.2.4 Види й особливості викладу результатів науково-педагогічних досліджень.	8				4	4
T.2.5. Виконання та захист дисертаційної роботи у галузі педагогіки.	8				2	6
Усього годин	120				32	88

5. Теми семінарських занять

Програмою навчальної дисципліни не передбачено проведення семінарських занять

6. Теми практичних занять

Програмою навчальної дисципліни не передбачено проведення практичних занять

7. Теми лабораторних занять

Програмою навчальної дисципліни не передбачено проведення лабораторних занять

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Види й ознаки наукового дослідження в педагогічній царині.	6
2.	Сутність науково-педагогічного дослідження.	12
3.	Планування науково-педагогічного дослідження.	12
4.	Теоретичні методи науково-педагогічного дослідження.	12
5.	Емпіричні методи науково-педагогічного дослідження.	12
6.	Організація педагогічного експерименту.	12
7.	Застосування методів математичної статистики у науково-педагогічному дослідженні.	12
8.	Види й особливості викладу результатів науково-педагогічних досліджень.	4
9.	Виконання та захист дисертаційної роботи у галузі педагогіки.	6
Разом:		88

9. Індивідуальні завдання

№ з/п	Зміст індивідуальної роботи	Кількість годин
1.	Опрацювання теоретичного матеріалу: <i>1.1. Законодавчо-нормативне регулювання науки в Україні.</i> <i>1.2. Пріоритетні напрями розвитку науки в Україні.</i> <i>1.3. Внесок українських вчених у науку.</i>	4
2.	Опрацювання теоретичного матеріалу: <i>1.1. Загальна характеристика процесів наукового дослідження.</i> <i>1.2. Виконання теоретичних і прикладних наукових досліджень</i>	4
3.	Опрацювання теоретичного матеріалу: <i>1.1. Проблема дослідження. Тема дослідження.</i> <i>1.2. Актуальність дослідження.</i> <i>1.3. Об'єкт і предмет. Мета і завдання дослідження.</i> <i>1.4. Гіпотеза дослідження.</i> <i>1.5. Методологічні і теоретичні засади педагогічного дослідження.</i> <i>1.6. Наукова новизна і теоретичне значення результатів дослідження. Практичне значення та їх впровадження</i> <i>1.7. Достовірність результатів дослідження.</i> <i>1.8. Складання програми науково-педагогічного дослідження</i>	4
4.	Опрацювання теоретичного матеріалу: <i>1.1. Методика застосування теоретичних методів науково-педагогічного дослідження</i>	4
5.	Опрацювання теоретичного матеріалу: <i>1.1. Методика застосування емпіричних методів науково-педагогічного дослідження</i>	2
6.	Опрацювання теоретичного матеріалу: <i>1.1. Специфіка педагогічного експерименту.</i>	4
7.	Опрацювання теоретичного матеріалу: <i>1.1. Вимірювання в педагогіці.</i>	4
8.	Опрацювання теоретичного матеріалу: <i>1.1. Викладення висновків та рекомендацій у формі реферату, наукової статті, монографії, тез доповіді.</i>	4
9.	Виконання та захист індивідуального завдання.	4
Разом:		32

Індивідуальне завдання з дисципліни може полягати у підготовці наукової статті щодо методологічних підходів до проблеми дослідження (в контексті дисертаційної роботи). Також аспіранти готують доповіді на конференції молодих науковців, виконують творчі дослідні завдання для самостійного поглибленого вивчення (за вказівкою керівника і власним бажанням).

Критерії оцінювання індивідуального завдання

№ з/п	Аспект роботи	Бали (max= 11)
1.	Коректне визначення наукового апарату (актуальність, мета, завдання тощо).	2
2.	Повнота розкриття теми, обґрунтованість вибору літературних джерел.	5
3.	Можливість використання у майбутній професійно-педагогічній діяльності.	2
4.	Якість оформлення рукопису.	2

10. Методи навчання

Основні форми навчання: індивідуальна робота (можливі лекції, семінарські заняття) із застосуванням поточних перевірок і проведенням контрольних робіт (тестування).

І. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

1) За джерелом інформації:

- *словесні*: пояснення, розповідь, бесіда, проблемний виклад навчального матеріалу (провернута лекція) – для повідомлення основних теоретичних положень навчальної дисципліни;

- *наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація – для наочного відображення навчальних відомостей у графічній формі (плакати, слайди, презентації);

- *практичні*: опрацювання наукових досліджень.

2) За логікою передачі та сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: частково-пошукові (евристичні) пошукові та дослідницькі – спрямовані на виконання аспірантами індивідуальних завдань, підготовку до практичних робіт.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота з науковою літературою, електронними джерелами; виконання індивідуальних навчальних завдань.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості.

Під час занять викладач організує дискусію навколо попередньо визначених тем, до яких аспіранти готують тези виступів.

Специфіка вивчення курсу «Методи наукових досліджень у педагогіці» полягає в тому, що в аспірантів повинні бути сформовані головні методологічні та теоретичні категорії. Ці категорії є базисом для створення майбутнім

фахівцем власного теоретичного концепту, який дозволяє правильно вирішувати професійні завдання.

Загальним принципом під час роботи над змістом кожного питання програмної теми є послідовна деталізація основного смислового фрагменту. До кожного такого фрагменту доречно відшукати розгорнуті відомості з робіт дослідників, які зробили внесок в розробку цього питання. Відтак, навчальний курс стає добірною матеріалів, пов'язаних загальною смисловою метою.

11. Методи та форми контролю

У ході навчання з дисципліни передбачено поточний контроль, контроль за самостійною роботою, екзамен.

Мета поточного контролю – оцінити ступінь засвоєння теоретичного і практичного матеріалу та рівень знань аспірантів із розділів дисципліни. Здійснюється у формі усного й письмового опитувань, колективних дискусій і обговорень, тестування у Віртуальному університеті, контрольні роботи.

На кожному занятті викладач оцінює підготовлені виступи, активність у дискусії, вміння формулювати і відстоювати свою позицію тощо. Підсумкові оцінки за кожне заняття вносяться у журнал. Отримані аспірантом оцінки за окремі семінарські заняття враховуються під час виставлення поточної оцінки з навчальної дисципліни.

Контроль за самостійною роботою аспірантів передбачає перевірку конспектів, виконання завдань до індивідуальних занять, захист рефератів за обраною темою і презентацію наукових досліджень (за бажанням).

Підсумковий контроль знань здійснюється наприкінці семестру шляхом складання екзамену.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
91–100	A	відмінно	зараховано
71–90	BC	добре	
51–70	DE	задовільно	
35–50	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Критерії допуску до підсумкового контролю

До екзамену допускаються аспіранти, які мають належний рівень поточних знань, склали тестові завдання для самоконтролю у Віртуальному університеті з кожної вивченої теми з оцінкою не нижче «3» і відпрацювали пропуски навчальних занять.

Аспіранти, які з поважних причин пропустили заняття, мають відпрацювати їх у двотижневий термін. Пропуски відпрацьовуються в позааудиторний час шляхом усного/письмового опитування або тестування у Віртуальному університеті.

Не допущені до екзамену аспіранти здійснюють перездачу в терміни, відведені для усунення академічної заборгованості у два етапи: 1) заборгованість із поточного контролю; 2) заборгованість із підсумкового контролю.

Ліквідація заборгованості поточного контролю відбувається шляхом написання контрольної роботи з усього пройденого впродовж семестру матеріалу. У разі позитивної оцінки на наступний день призначається ліквідація заборгованості з підсумкового контролю.

13. Питання для проведення підсумкового контролю

1. Наукове пізнання. Рівні і види наукового пізнання.
2. Сутність науки, її цілі та функції.
3. Теоретичні та методологічні принципи науки.
4. Понятійний апарат науки.
5. Класифікація наук.
6. Виникнення та еволюція науки.
7. Антична наука.
8. Наука в епоху Середньовіччя.
9. Класична наука.
10. Некласична наука.
11. Постнекласична наука.
12. Наукові революції.
13. Внесок українських вчених у науку.
14. Критерії наукового знання.
15. Ціннісні імперативи науки.
16. Проблема істини в науці.
17. Види та ознаки наукового дослідження.
18. Організація наукової діяльності в Україні. Законодавчо-нормативне регулювання науки в Україні.
19. Пріоритетні напрями розвитку науки в Україні.
20. Особливості науково-педагогічного дослідження.
21. Класифікація педагогічних досліджень за їх характером і змістом.

22. Принцип історизму.
23. Принцип об'єктивності.
24. Принцип системності.
25. Принцип детермінізму.
26. Принцип всебічності.
27. Принцип сходженні від абстрактного до конкретного.
28. Принцип єдності логічного та історичного.
29. Проблема дослідження.
30. Тема дослідження.
31. Актуальність дослідження.
32. Об'єкт і предмет дослідження.
33. Мета і завдання дослідження.
34. Гіпотеза дослідження.
35. Методологічні і теоретичні засади наукового дослідження в галузі загальної педагогіки та історії педагогіки.
36. Наукова новизна і теоретичне значення результатів дослідження.
37. Практичне значення результатів дослідження та їх впровадження.
38. Достовірність результатів дослідження
39. Підходи до організації педагогічного дослідження.
40. Етика педагогічного дослідження.
41. Етапи виконання науково-дослідницької роботи.
42. Програма науково-педагогічного дослідження.
43. Теоретичні методи наукового дослідження. Абстрагування
44. Теоретичні методи наукового дослідження. Аналіз
45. Теоретичні методи наукового дослідження. Індукція
46. Теоретичні методи наукового дослідження. Аналогія, абстрагування.
47. Теоретичні методи наукового дослідження. Методи моделювання, порівняння, узагальнення.
48. Теоретичні методи наукового дослідження. Ідеалізація та формалізація.
49. Теоретичні методи наукового дослідження. Метод екстраполяції.
50. Теоретичні методи наукового дослідження. Узагальнення, порівняння.
51. Емпіричні методи наукового дослідження. Спостереження, їх різновиди, умови здійснення.
52. Емпіричні методи наукового дослідження. Вивчення і узагальнення педагогічного досвіду.
53. Емпіричні методи наукового дослідження. Вивчення документації та результатів педагогічної діяльності.
54. Емпіричні методи наукового дослідження. Методи опитування: бесіда, інтерв'ю, анкетування.
55. Методи вимірювання та оцінювання: тестування, узагальнення незалежних характеристик, рейтинг, самооцінка.
56. Емпіричні методи наукового дослідження. Соціометрія.

57. Поняття експериментального методу в педагогічних дослідженнях, його види.
58. Специфіка педагогічного експерименту.
59. Структура педагогічного експерименту.
60. Етапи педагогічного експерименту та їх планування.
61. Вимірювання в педагогіці. Основні поняття математичної статистики.
62. Основні типи вимірювань у педагогічних дослідженнях.
63. Вимірвальні шкали.
64. Кореляція.
65. Статистична обробка результатів педагогічного експерименту.
66. Основні етапи математичного дослідження педагогічного явища.
67. Систематизація результатів дослідження. Види систематизації результатів дослідження та їх зміст.
68. Докази гіпотези, висновки та рекомендації.
69. Викладення висновків та рекомендацій у формі реферату, наукової статті, монографії, тез доповіді, звіту про виконану науково-дослідницьку роботу.
70. Поняття про апробацію, упровадження результатів дослідження.

14. Рекомендована література

Базова

1. Беляева А.П. Методология и теория профессиональной педагогики: монография / А.П. Беляева. – СПб.: Ин-т профтехобразования РАО, 1999. – 480 с.
2. Бірта Г. О. Методологія і організація наукових досліджень : навч. посіб. / Г. О. Бірта, Ю. Г. Бургу. – К. : «Центр учбової літератури», 2014. – 142 с.
3. Важинський С. Е. Методика та організація наукових досліджень : навч. посіб. / С. Е. Важинський, Т. І. Щербак. – Суми : СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. – 260 с.
4. Ковальчук В. В. Основи наукових досліджень: навч. посібник / В.В. Ковальчук. – К. : Слово, 2009. – 240 с.
5. Краевский В. В. Методология педагогики : пособие для педагогов-исследователей / Володар Викторович Краевский. – Чебоксары : изд-во Чуваш. ун-та, 2001. – 244 с.
6. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посібник / О.В. Крушельницька. – К. : Кондор, 2009. – 206 с.
7. Литвин А. В. Методологічні засади поняття «педагогічні умови» : практич. посібник. – 2-е вид., доп. і перероб. Львів : ЛДУБЖД, 2018. 88 с.
8. Литвин А. Методологія у проєкції педагогічних досліджень. *Педагогіка і психологія професійної освіти*. 2014. № 5. С. 20–35.
9. Максименко С. Д. Теорія і практика психолого-педагогічного дослідження. – К. : КДІП, 1990. – 240 с.
10. Методологічні засади педагогічного дослідження : монографія / авт. кол.: С.М. Хриков, О.В. Адаменко, В.С. Курило та ін. – Луганськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2013. – 248 с.

11. Оршанський Л.В. Професійна педагогіка. Курс лекцій : навч. пос. [для студ. спец. «Професійне навчання»] / Л.В. Оршанський. – Дрогобич : РВВ ДДПУ, 2007. 224 с.
12. Основи методології та організації наукових досліджень : навч. посіб. [для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнктів] / за ред. А. Є. Конверського. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 352 с.
13. Профессиональная педагогика: учеб. [для студ., обучающихся по пед. спец. и направл.] / Под ред. С.Я. Батышева. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Ассоциация «Профессиональное образование», 1999. – 904 с.
14. Романчиков В. І. Основи наукових досліджень : навч. посіб. / В.І. Романчиков. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 254 с.
15. Сисоева С.О. Методологія науково-педагогічних досліджень : підручник / С.О. Сисоева, Т.Є. Кристопчук. – Рівне : Волинські обереги, 2013. – 360 с.
16. Сидоренко В. К. Основи наукових досліджень : навч. посіб. / В.К. Сидоренко, П.В. Дмитренко. – К. : РННЦ “ДНТ”, 2000. – 260 с.
17. Стеченко Д. М. Методологія наукових досліджень : підруч. / Д.М. Стеченко, О.С. Чмир. – К. : Знання, 2005. – 309 с.
18. Шейко В. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності : підруч. / В.М. Шейко, Н.М. Кушнаренко. – К. : Знання, 2008. – 310 с.
19. Юринець В.Є. Методологія наукових досліджень : навч. посібник / В.Є. Юринець. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2011. – 178 с.

Допоміжна

20. Білуха М. Т. Методологія наукових досліджень : підручник / М. Т. Білуха. – К. : АБУ, 2002. – 480 с.
21. Бобилев В. П. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посібник / Бобилев В. П., Іванов І. І., Пройдак Ю. С. – Дніпропетровськ : Системні технології, 2008. – 264 с.
22. Державні стандарти професійної освіти: теорія і методика: монографія / За ред. Н.Г. Ничкало. – Хмельницький: ТУП, 2002. – 334 с.
23. Загвязинский В. И. Методология и методы психолого-педагогического исследования : учебное пособие / В.И. Загвязинский, Р. Атаханов. – М. : Академия, 2001. – 208 с.
24. Клименюк О. В. Технологія наукового дослідження : авторський підручник / О. В. Клименюк. – К. – Ніжин : ТОВ Видавництво «Аспект-Поліграф», 2006. – 308 с.
25. Колесников О. В. Основи наукових досліджень : навч. посіб. / О.В. Колесников. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 144 с.
26. Кустовська О. В. Методологія системного підходу та наукових досліджень : курс лекцій / О.В. Кустовська. – Тернопіль : Економічна думка, 2005. – 124 с.
27. Литвин А. В. Проблема обґрунтування педагогічних умов у наукових дослідженнях. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми* : зб. наук. пр. Київ ; Вінниця : ТОВ фірма «Планер», 2016. Вип. 44. С. 119–123.
28. Литвин А. В., Руденко Л. А. Актуальність застосування цілісного підходу в сучасній професійній освіті. *Професійна освіта : проблеми і перспективи*. Київ : ППО НАПН України, 2016. Вип. 10. С. 20–26.
29. Литвин А. В., Руденко Л. А. Проверка эффективности педагогических условий в научных исследованиях. *Harmonious personal development problem in relation to*

specificity of modern education and socialization processes : collective monograph. London : IASHE, 2016. P. 34–37.

30. Наукові і освітняські методології та практики : монографія / Ред. кол. : В.П. Андрущенко, В.А. Рижко, С.Б. Кримський та ін. – К. : ЦГО НАН України, 2003. – 763 с.

31. Нісімчук К. О. Методика використання інформаційних технологій у підготовці інженерів-педагогів: навч. посіб. / К.О. Нісімчук, Н.Л. Панасюк. – Луцьк : ПВД «Твердиня», 2008. – 160 с.

32. Новиков Д. А. Статистические методы в педагогических исследованиях (типовые случаи). – М. : МЗ-Пресс, 2004. – 67 с.

33. Основи методології та організації наукових досліджень : навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнктів / за ред. А. С. Конверського. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 352 с.

34. Основи наукових досліджень у психології : методичний посібник / Укл. : О.В. Григор'єва. – Чернівці : Рута, 2004. – 80 с.

35. Пилипчук М.І. Основи наукових досліджень / М.І. Пилипчук, А.С. Григор'єв. – К. : Знання, 2007. – 270 с.

36. Соловійов С. М. Основи наукових досліджень : навч. посіб. / С.М. Соловійов. - К. : Центр учбової літератури, 2007. – 176 с.

37. Стеченко Д.М. Методологія наукових досліджень : підручник / Д.М. Стеченко, О.С. Чмир. – К. : Знання, 2007. – 220 с.

38. Фареник С. Логіка і методологія наукового дослідження / С. Фареник. – К. : Вид-во УАДУ, 2000. – 340 с.

39. Цехмістрова Г. С. Методологія наукових досліджень : навч. посібник / Г. С. Цехмістрова. – К. : Видав. дім «Слово», 2008. – 280 с.

40. Цехмістрова Г. С. Управління в освіті та педагогічна діагностика : навч. посіб. [для студ. вищ. навч.закл.] / Г.С. Цехмістрова, Н.А. Фоменко. – К. : Вид. Дім «Слово», 2005. – 280 с.

41. Чернілевський Д. В. Методологія наукової діяльності : навч. посібник / за ред. професора Д. В. Чернілевського. – Вінниця : Вид-во АМСКП, 2010. – 484 с.

Інформаційні ресурси

1. Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України : сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://mon.gov.ua/>

2. Національна академія педагогічних наук України : сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://naps.gov.ua/>

3. Віртуальний університет ЛДУ БЖД [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://virt.ldubgd.edu.ua/>

4. Основи методології наукових досліджень в психології [Електронний ресурс] / Литвин Андрій Вікторович. – Режим доступу :

<http://virt.ldubgd.edu.ua/enrol/index.php?id=1063>